

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

De gældende regler om retsafgifter findes i forskellige love.

Samlede regler om retsafgifter fandtes tidligere i „Almindeligt Sportel-Reglement for Retsplejen og de dermed forbundne Forretninger i Danmark“ af 22. marts 1814.

Sportel-reglementets regler om skifteafgift afløstes af lov nr. 156 af 30. november 1874 om betalingen for de til skiftevesenet hørende forretninger m. m., der fortsat er gældende.

I forbindelse med retsreformen gennemførtes lov nr. 92 af 11. april 1916 om retsafgifter i domssager, jfr. nu lovbekendtgørelse nr. 322 af 19. december 1932.

Nye regler om tinglæsningsafgifter blev givet i 1911, men disse er nu afløst af nyere love.

Sportelreglementets regler om auktionsafgift afløstes i 1935 af lov nr. 138 af 24. april 1935 om afgift for offentlig auktion.

Sportelreglementets regler om fogedafgift og notarialafgift er derimod fortsat gældende.

Ud over de her nævnte afgiftsbestemmelser findes der spredt i lovgivningen en række bestemmelser om retsafgift. Blandt disse fremhæves: § 14 i lov nr. 36 af 29. marts 1874 om udpantning, § 38 i lov af 14. april 1905 (nr. 225 i Lovtidende 1906) om tvangsakkord uden for konkurs, § 44 i lov nr. 56 af 18. marts 1925 om ægteskabets retsvirkninger, § 13 i lov nr. 119 af 20. april 1926 om tilsyn med de af eksekutorer behandlede dødsboer, § 16 i lov nr. 224 af 11. juni 1954 om køb på afbetaling, og justitsministeriets cirkulære nr. 180 af 1. juli 1959 om afgift for retshjælpsforretninger, jfr. herved retsplejelovens § 14, stk. 3. Bestemmelser af afgiftsmæssig betydning findes endvidere bl. a. i § 14 i amtstueforordningen af 8. juli 1840 og i retsplejelovens § 602, stk. 1, 1. pkt. in fine, § 680, stk. 2, og § 681, 2. pkt. in fine, samt i lejelovgivningen nu lov nr. 23 af 14. februar 1967 om leje § 15, stk. 2, og § 66, stk. 2. Endvidere findes der i en række love — herunder lejelovene — bestemmelser om fritagelse for afgift.

De nugældende sætser for de forskellige retsafgifter er for en stor dels vedkommende fastlagt ved lov nr. 112 af 12. april 1957, (forhøjelsesloven), der medførte en fordobling af de fleste af de nævnte afgifter.

Reglerne om retsafgifter må således søges i en lang række love, der tidsmæssigt spænder fra 1814 til i dag. På denne baggrund kan det ikke undre, at disse regler såvel indholdsmæssigt som i deres

formelle opbygning er yderst forskelligartede. Hertil kommer, at mange af reglerne må betegnes som forældede, og andre uden større afgiftsmæssig betydning.

I 1949 nedsatte finansministeren et udvalg til undersøgelse af spørgsmålet om forenkling og modernisering af de gældende regler om retsafgifter m. v. bortset fra tinglæsningsafgiften.

Udvalget, der afgav betænkning i november 1964 (betænkning nr. 377), udarbejdede et udkast til lov om retsafgifter. Ved dette udkast søgte man foretaget en systematisk opbygning af afgiftsreglerne, således at disse fremtrådte klarere og mere overskueligt, se herom betænkning nr. 377, side 7-8.

Det kan her anføres, at reglerne om afgifternes beregning og indbetaling og reglerne om klage over afgiftsberegningen udformedes som fællesregler for de forskellige afgiftsarter. Der skulle herved bl. a. opnås den væsentlige praktiske fordel, at afgørelser, der træffes på dette område, ikke alene får betydning for den gruppe afgifter, afgørelsen vedrører, men for samtlige afgifter.

I øvrigt har udvalget ved reglernes udformning lagt vægt på forenklingensmæssige, procesbesparende, sociale og fiskale hensyn, ligesom det har stillet forslag om indførelse af enkeltafgifter for forskellige retsforretninger, og om afskaffelse af en lang række småafgifter, således at der som hovedregel kun skulle blive tale om at svare afgift én gang i hver sag. Dette skulle medføre en betydelig lettelse for såvel advokater som dommerkontorer, og sidstnævntes regnskabsførelse vil kunne forenkles i betydeligt omfang. En redegørelse for sidstnævnte punkt findes i betænkning nr. 377, side 87-88.

Det nu foreliggende forslag til lov om retsafgifter omfatter samtlige retsafgifter bortset fra tinglæsningsafgiften — hvorom henvises til det forelagte forslag til lov om stempelafgift — og afgiften for retshjælpsforretninger jfr. herved bemærkningerne til kap. 6.

Forslaget bygger på det af udvalget udarbejdede udkast, idet der efter samråd med justitsministeriet er sket en yderligere forenkling og rationalisering.

Det kan således nævnes, at skalaerne i § 1 og § 16 er forenklede og tildels forhøjede, og afgiften for tilsigelser og indsættelsesforretninger i henhold til afbetalingsloven gjort til en enhedsafgift. Optagelsesafgiften er afskaffet også i landsrets- og højeresteressager. Til gengæld er afgiften for landsretssager, hvis genstand ikke er penge eller penges værdi forhøjet.

Endvidere er man gået et skridt videre i forhold